

Γιοβάννα (Αμαλιάδα): Η Ιωάννα Φάσσου Καλπαξή (Γιοβάννα) γεννήθηκε στην Αμαλιάδα της Πελοποννήσου και κατάγεται από το Σοποτό Καλαβρύτων. Πατέρας της ο διακεκριμένος ζωγράφος Κώστας Φάσσος. Από μικρό παιδί τραγουδούσε. Στα οχτώ της χρόνια μπήκε στη σπουδή της μουσικής. (Παιδικές χορωδίες, πιάνο, μπαλέτο κ.λ.π.) Στα δεκατέσσερά της άρχισε σπουδές όπερας, στο Ωδείο Αθηνών, από όπου και αποφοίτησε με άριστα και βραβείο. Παράλληλα, από χόμπι, άρχισε και εκπομπές ελαφρού τραγουδιού στο τότε ΕΙΡ. Τελικά την κέρδισε οριστικά το έντεχνο ελαφρό τραγούδι. Συνεργάστηκε με όλους σχεδόν τους γνωστούς Έλληνες συνθέτες ελαφράς μουσικής: τον Μίκη Θεοδωράκη σε συναυλίες και στην πρώτη εκτέλεση σε δίσκο του «Αν θυμηθείς το όνειρό μου» και της «Μυρτιάς» σε ενορχήστρωση του Μάνου Χατζιδάκι, όπως και με τον Σταύρο Ξαρχάκο στην πρώτη εκτέλεση σε δίσκο του τραγουδιού του «Χόρευαν τ' άσπρα πουλιά», καθώς και σε πολλά τραγούδια του Σπήλιου Μεντή. Έλαβε μέρος σε όλα τα ελληνικά φεστιβάλ αποσπώντας κάθε φορά βραβείο, δίσκους και εμφανίσεις, ενώ ο δρόμος για μια διεθνή καριέρα, είχε κιόλας ανοίξει. Μετά το πρώτο βραβείο στο διεθνές φεστιβάλ της Πολωνίας με το τραγούδι του Μίμη Πλέσσα σε στίχους Κώστα Κινδύνη «Τι κρίμα», προσκλήθηκε τρεις φορές στη Σοβιετική ένωση, όπου και έδωσε με τεράστια επιτυχία πάνω από εκατόν πενήντα συναυλίες με συνοδεία μιας από τις συμφωνικές ορχήστρες ελαφράς μουσικής της Μόσχας.

Στις χώρες της Σοβιετίας, έγινε είδωλο: χιλιάδες θεατές κάθε βράδυ στα κοντσέρτα της, απευθείας μετάδοση τους από τα τηλεοπτικά δίκτυα, δίσκοι που κυκλοφόρησαν κατά εκατομμύρια, εκδηλώσεις προς τιμήν της ενώ στη Γεωργία (12.000 άτομα σε κάθε συναυλία της), πολλοί νέοι γονείς, βάφτιζαν τα κορίτσια τους με το όνομά της.

Για δυο χρόνια συνεργάστηκε με το ραδιοφωνικό σταθμό Γενεύης, τον οποίο και εκπροσώπησε σε συναυλίες στην Ευρώπη με τον τίτλο *Musique aux Ghamps Elysees*. Τότε ήταν που της δόθηκε η ευκαιρία, κατόπιν διαγωνισμού, και εκπροσώπησε [1965] την Ελβετία στο Grand Prix της Eurovision. Έκανε πολλούς δίσκους στη Γερμανία [ένας δίσκος της ξεπέρασε τις 500.000 όπου και υπήρξε και *fun club* δικό της], όπως και σε Γαλλία, Ιταλία και εκτός από την Ευρώπη, ταξίδεψε για εμφανίσεις από Ισραήλ, μέχρι και Βραζιλία.

Και κάποτε ο δρόμος της ζωής της άλλαξε. Μαθήτριά του μεγάλου ποιητή Γιάννη Ρίτσου και σύζυγος πια του δικηγόρου Δημήτρη Καλπαξή ξεκίνησε τη πρώτη απόπειρά της στο χώρο του Λόγου, με την ποιητική συλλογή «Να προλάβω» (1976). Ακολούθησαν οι συλλογές: «Θα σου μιλήσω» (1980) και «Ψηλαφίζοντας» (1982), όλες με θαυμάσιες κριτικές.

Πριν από χρόνια ασχολήθηκε και με τη στιχουργία. Ένας δίσκος «Ο δικός μου κόσμος» με δώδεκα δικά της τραγούδια -στίχοι και μουσική- είδε το φως το 1981. Πρώτο της μυθιστόρημα το «Άντε, γεια» (Πρώτο βραβείο των εκδόσεων Bell - 1986, έγινε Best seller, 29 εκδόσεις) μεταπήδησε στις εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή και μετά στις Εκδόσεις Πατάκη. Το μυθιστόρημα αυτό μεταφέρθηκε με επιτυχία στον κινηματογράφο από το Γιώργο Τσεμπερόπουλο και στο θέατρο Στοά από τον Θανάση Παπαγεωργίου και πρωταγωνίστρια την Λήδα πρωτοψάλτη.

Δεύτερο μυθιστόρημά της το «Παράθυρο στον άλλο τοίχο» (1991, 9η έκδοση - εκδόσεις Κέδρος).

Τρίτο μυθιστόρημά της ο «Βαμμένος ήλιος» (1993. Μπήκε στα Best sellers - 28 εκδόσεις - εκδόσεις Κέδρος - έγινε σίριαλ και παίχτηκε στην τηλεόραση με κορυφαίους ηθοποιούς και πολύ μεγάλη επιτυχία).

Τα θεατρικά της αφηγήματα [μονόλογοι] «Γενέθλια» και «στο μετρό» (Τα «Γενέθλια» παίχτηκαν για δυο μήνες στο θέατρο Τόπος αλλού από την ηθοποιό Άντα Χρηστίδου σε σκηνοθεσία της Έλενας Βόγλη), εκδόθηκαν από τις εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή το 1990 και επανεκδόθηκαν από τις Εκδόσεις Πατάκη όπου και διανύουν την τέταρτη έκδοσή τους.

Προσπάθησε και στο χώρο του Θεάτρου. Δύο τα θεατρικά της -από τα οποία το πρώτο «Ο προθάλαμος» βραβεύθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού- έτυχαν θετικής εισήγησης από τους δραματολόγους του Εθνικού Θεάτρου προκειμένου να ανεβαστούν.

Τα διηγήματά της «Ατμός με λέξεις», (1997. Εκδόσεις Κέδρος) διανύουν την τέταρτη έκδοσή τους.

Τέταρτο μυθιστόρημά της «Ο δρόμος για το Νότο» (Δεκέμβριος 1998) που μπήκε αμέσως στα best sellers και βρίσκεται στη εικοστή δεύτερη έκδοση. [45.000 χιλιάδες αντίτυπα]

Το 1999 εκδόθηκαν από τις εκδόσεις Κέδρος, τα άπαντα της ποίησής της, με ποιήματα εκδεδομένα και ανέκδοτα. Τίτλος «Ο μεγάλος Ωκεανός».

Πέμπτο της μυθιστόρημα, η «Μάγδα», εκδόσεις Κέδρος κυκλοφόρησε στις 21 Νοεμβρίου του 2000 και βρίσκεται ήδη στην ενδεκάτη του έκδοση.

Έκτο μυθιστόρημα «Η άλλη, της απωλείας», Εκδόσεις Πατάκη, 2002, βρίσκεται στην έκτη του έκδοση.

Έβδομο μυθιστόρημα, το « Εξ' αδιαιρέτου» από τις εκδόσεις Κέδρος, 2004, με ενσωματωμένο CD -δώρο στους αναγνώστες της- που περιέχει 25 τραγούδια από την καριέρα της ως τραγουδίστρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, διανύει την πέμπτη του έκδοση.

Ογδοο μυθιστόρημά της το « Έλα κόρη μου... Έλα μάτια μου...» από τις εκδόσεις Πατάκη, 2005, το οποίο διανύει την τέταρτη του έκδοση.

Ένατο μυθιστόρημά της το «Φεύγω αγάπησα» εκδόσεις Κέδρος, 2007. Μπήκε αμέσως στα best sellers και διανύει την δεκάτη του έκδοση.

Το 2008 εκδόθηκε από τον Κέδρο η ποιητική της συλλογή με τίτλο «Κατάσαρκα», η οποία κοσμείται με έργα του Ζωγράφου και Ακαδημαϊκού Δημήτρη Μυταρά.

Στις 6 Οκτωβρίου 2011, ταξίδεψε στη Γεωργία του Καυκάσου προσκεκλημένη της κρατικής ραδιοτηλεόρασης και του Δημάρχου της Τιφλίδας, προκειμένου να τραγουδήσει στο μεγάλο γκαλά για την τρίμηρη γιορτή της Πρωτεύουσας. Τις μέρες εκείνες σε επίσημη τελετή ο Δήμαρχος την αναγόρευσε σε Επίτιμη Πολίτιδα της Τιφλίδας, παραδίδοντάς της το κλειδί της Πρωτεύουσας, ενώ ο Πατριάρχης Ηλίας ο Β' την κάλεσε στο Πατριαρχείο και της φόρεσε δαχτυλίδι στο χέρι.

Στις 17 Οκτωβρίου 2011, κυκλοφόρησε το 18ο βιβλίο της και 10ο μυθιστόρημα της «Ένα καράβι στο μπαλκόνι μας» από τις εκδόσεις Κέδρος. Μυθιστόρημα που ξετυλίγεται κοινωνικά και ιστορικά, από το τέλος της πρώτης δεκαετίας του περασμένου αιώνα μέχρι και την βραδιά της δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπράκη στη Θεσσαλονίκη.

Στις αρχές του Δεκεμβρίου 1014 κυκλοφόρησε το μυθιστόρημά της «Ο κόμπος», εκδόσεις Άγκυρα. Ενώ επιστρέφοντας, αυστηρά επιλεκτικά, στο τραγούδι, έδωσε με συνοδεία πιάνου ένα ατομικό ρεσιτάλ στο Ίδρυμα Θεοχαράκη. Παράλληλα ο μονόλογός της «Γενέθλια» παίζεται στο θέατρο Παραμυθία, από την Άντα Χρηστίδου.

Κριτικές για τα έργα της

«Ο δρόμος για το Νότο», Αθήνα 4-11 -99

Αγαπητή φίλη

Μου δώσατε μεγάλη χαρά με το Δρόμο για το Νότο. Είσαστε μια χαρισματική καλλιτεχνική φύση. Συνεχίστε για το καλό της πεζογραφίας μας.

Σας συγχαίρω.

Με εκτίμηση και αγάπη

Τάσος Αθανασιάδης.

Ποιητικά έργα

Για την ποίησή της, είχε πολύ ενθαρρυντικές κριτικές, από τον Τάσο Λειβαδίτη στην *Αυγή*, τον Φάνη Κλεάνθη στα *Νέα*, τον Κώστα Τσαούση στο *Έθνος* και δυο φορές από τον Δημήτρη Παπακωνσταντίνου, με τέσσερις στήλες τη φορά, στη *Νέα Εστία*, που ήταν τότε το πιο έγκυρο περιοδικό της Λογοτεχνίας. Ο Κώστας Κοβάνης έγραψε στην εβδομαδιαία Πολιτική και Οικονομική Επιθεώρηση: «Είναι ευτυχία να κρατάς στα χέρια σου τέτοια βιβλία με καθαρούς και ευαίσθητους στίχους.»

Το παρόν κείμενο εστάλη από τη συγγραφέα Γιοβάννα για την επικαιροποίηση του *Λεξικού Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* των Εκδόσεων Πατάκη.